

Drepturile minorilor în cadrul procedurilor judiciare

Cehia

1. Capacitatea juridică a copilului

În dreptul privat, conform Codului civil (Legea nr. 89/2012), capacitatea unui copil de a încheia un anumit act juridic depinde de gradul de maturitate intelectuală și volitivă al persoanelor de vârsta sa. Aceasta reprezintă o prezumție relativă, ceea ce înseamnă că în orice caz se poate dovedi contrariul. Capacitatea juridică deplină se dobândește la împlinirea vârstei de 18 ani; în anumite condiții, instanța poate acorda capacitate juridică unui copil care a împlinit vârsta de 16 ani. În cazul în care un copil nu are capacitate juridică, acesta trebuie să fie reprezentat de către reprezentantul său legal sau de către tutorele său. Respectiva persoană își poate da consimțământul pentru anumite acte juridice ale copilului, caz în care copilului i se permite să acționeze pe cont propriu în limitele consimțământului, cu excepția cazului în care acest lucru este interzis în mod expres prin lege.

În temeiul Codului penal ceh (Legea nr. 40/2009), copiii care nu au împlinit vârsta de 15 ani nu răspund penal. Copiii cu vârsta de peste 15 ani, dar care la data săvârșirii faptei nu împliniseră vârsta de 18 ani, răspund penal numai dacă gradul lor de maturitate intelectuală și morală la data săvârșirii faptei le-a permis să conștientizeze ilegalitatea faptelor lor și să controleze respectivele fapte.

2. Statutul copiilor în cadrul procedurilor judiciare civile

(a) Rolul și capacitatea juridică a copiilor în cadrul procedurilor civile

Copiii pot fi implicați în proceduri judiciare în diferite moduri. În cadrul procedurilor civile, rolul copiilor este, de obicei, acela de participanți, însă aceștia pot avea și calitatea de martori. În cele ce urmează se va aborda rolul copiilor în calitate de participanți în cadrul procedurilor civile. Legislația relevantă este Codul de procedură civilă (Legea nr. 99/1963) și Legea privind procedurile judiciare speciale (Legea nr. 292/2013).

Procedurile civile sunt împărțite în proceduri contencioase și necontencioase. Deși copiii pot fi implicați în ambele tipuri de proceduri, de cele mai multe ori aceștia sunt implicați în proceduri necontencioase (de exemplu, proceduri de încredințare). Principalele aspecte abordate în cadrul procedurilor de încredințare sunt legate de numele și prenumele copilului, întreținerea acestuia, dreptul de vizită, răspunderea părintească și chestiuni specifice privind încredințarea. În majoritatea cazurilor, procedurile pot fi inițiate la cerere și din oficiu de către o instanță, cu excepția chestiunilor legate de reprezentarea copilului (caz în care procedura poate fi inițiată numai la cererea reprezentantului legal) sau de acordarea capacității juridice (caz în care procedura poate fi inițiată numai la cererea copilului sau a reprezentantului legal al acestuia).

La fel ca în dreptul privat, capacitatea juridică a copiilor în cadrul procedurilor civile este legată de gradul de maturitate intelectuală și volitivă al copiilor la vârsta lor. Cu toate acestea, dacă circumstanțele cauzei impun acest lucru, o instanță poate hotărî ca un copil să fie reprezentat de reprezentantul său legal sau de tutorele său, chiar dacă este vorba de o chestiune în care respectivul copil ar putea acționa în mod independent.

(b) Instanțele judecătorești și alte autorități care protejează interesele copiilor

Statutul juridic al copiilor este stabilit de instanțe. Cauzele contencioase și cele necontencioase sunt examinate de instanțele generale. Cu toate acestea, judecătorii care judecă cauze necontencioase în cadrul instanțelor respective nu judecă, de obicei, cauze contencioase. În primă instanță, procedurile sunt conduse de instanțele districtuale, în timp ce instanțele regionale sunt curțile de apel. Reexaminarea în apel nu este permisă în cauzele privind încredințarea.

În cadrul procedurilor civile legate de curatela minorilor, rolul central este jucat de autoritatea pentru protecția socială și juridică a copiilor. Această competență este exercitată în principal de birourile municipalităților cu competență extinsă. Autoritatea pentru protecția socială și juridică a copiilor poate iniția procedurile enumerate mai sus și, ulterior, poate acționa în calitate de tutore *ad litem* în cadrul procedurilor respective. În același timp, autoritatea asigură protecția socială și juridică a copilului și în afara procedurilor judiciare, fie în cadrul unor activități de prevenire sau de consiliere, fie prin măsuri educative. Competența și atribuțiile autorității pentru protecția socială și juridică a copiilor sunt reglementate de Legea privind protecția socială și juridică a copiilor (Legea nr. 359/1999).

În cazurile enumerate mai sus, parchetul poate, de asemenea, fie să inițieze procedurile, fie să intervină pe parcursul acestora. În ceea ce privește curatela minorilor, parchetul poate face acest lucru în cazurile în care se dispune o măsură specială legată de creșterea copilului, de îngrijirea instituționalizată, de stabilirea datei nașterii, de suspendarea, limitarea sau decăderea din exercițiul răspunderii părintești sau de exercitarea acesteia. În cazul în care parchetul inițiază procedura, acesta acționează ca orice alt reclamant. În cazul în care parchetul intervine în procedură, acesta poate efectua toate actele procesuale pe care le poate efectua un participant la procedură, cu excepția celor de dispoziție (cum ar fi renunțarea la judecarea cererii).

(c) Urmărirea interesului superior al copilului

Un principiu general care stă la baza procedurilor civile în care sunt implicați copii este accentul pus pe protejarea interesului superior al copilului, în conformitate cu Convenția cu privire la drepturile copilului. În cazul în care copilul implicat în procedură este capabil să își formeze o opinie proprie, instanța trebuie să analizeze opinia copilului cu privire la chestiunea respectivă. Atunci când analizează opinia copilului, instanța ține seama de vârsta și de gradul de maturitate intelectuală al copilului.

Procedurile civile contencioase includ o serie de instrumente care îmbunătățesc poziția copilului. Unul dintre aceste instrumente este obligația de a notifica sau comunica documentele copiilor cu vârsta de peste 15 ani. „Deciziile oficiale” împotriva copiilor sunt inadmisibile, motiv pentru care nu pot fi pronunțate hotărâri judecătorești de recunoaștere, hotărâri judecătorești pronunțate în lipsă sau somații de plată împotriva copiilor.

În cadrul procedurilor necontencioase și în cadrul celor privind încredințarea, accentul se pune pe accelerarea procedurilor. În chestiuni referitoare la organizarea relațiilor dintre părinți și copii, este posibilă luarea unei măsuri provizorii asupra căreia instanța se va pronunța în termen de 7 zile; în cazul unei amenințări grave sau al unei încălcări a intereselor vitale ale copilului, de regulă, instanța se va pronunța cu privire la măsurile provizorii în termen de 24 de ore. Ulterior, procedura de drept comun ar trebui inițiată în termen de 6 luni de la inițierea procedurii. Pentru a proteja interesele copilului, autoritatea pentru protecția socială și juridică a copiilor este adesea implicată în proceduri în calitate de tutore *ad litem*.

3. Statutul copiilor în cadrul procedurilor penale

(a) Copiii cu vârste sub 15 ani în calitate de autori ai infracțiunilor

În Republica Cehă, copiii care nu au împlinit 15 ani nu răspund penal. În cazul în care un copil cu vârsta sub 15 ani săvârșește o faptă care în alte circumstanțe ar constitui infracțiune, se declanșează o procedură civilă specială, în temeiul Legii privind procedurile judiciare speciale (Legea nr. 292/2013), și nu o procedură penală în temeiul Codului de procedură penală (Legea nr. 141/1961). Normele speciale aplicabile cauzelor privind copiii cu vârste sub 15 ani sunt prevăzute în Legea privind justiția pentru minori (Legea nr. 2018/2003).

Cauzele în care sunt implicați copii cu vârste sub 15 ani sunt soluționate de instanțele pentru minori (judecători specializați din cadrul instanțelor de drept comun). Acești judecători specializați urmează cursuri de formare pentru a-și consolida cunoștințele cu privire la normele aplicabile în cadrul unor astfel de proceduri și la

abordarea care trebuie adoptată în ceea ce privește infractorii cu vârste sub 15 ani. Procurorii și agenții din cadrul autorităților polițienești trebuie, de asemenea, să fi beneficiat de pregătire specială privind relaționarea cu tinerii.

Procedura este inițiată la cererea parchetului sau, din oficiu, de către o instanță judecătorească. Pe lângă copil, părțile implicate în procedură sunt autoritatea pentru protecția socială și juridică a copiilor, reprezentanții legali sau tutorii copilului, persoanele cărora le-a fost încredințat copilul, precum și alte persoane ale căror drepturi și obligații urmează să fie decise în cadrul procedurii. În cazul în care cererea de inițiere a procedurii a fost depusă de parchet (și anume în cazul în care procedura nu a fost inițiată din oficiu de instanță), parchetul este și el parte la procedură. În cadrul procedurii, un copil să aibă un tutore, care este un avocat.

În cazul în care un copil cu vârsta sub 15 ani săvârșește o faptă care în alte circumstanțe ar constitui infracțiune, instanța pentru minori va lua măsurile de remediere necesare. Instanța poate impune copilului o obligație educativă (de exemplu, repararea – în mod proporțional cu mijloacele copilului – a prejudiciului cauzat, prestarea – în timpul liber și gratuit – de activități în folosul comunității) sau o restricție educativă (de exemplu, de a nu se întâlni cu anumite persoane, de a nu vizita anumite locuri, de a nu participa la jocuri de noroc, de a nu utiliza substanțe care creează dependență etc.), îi poate da o mustrare cu avertisment, poate dispune înscrierea copilului într-un program terapeutic, psihologic sau într-un alt tip de program educativ adecvat în cadrul unui centru de ocrotire și educație, poate să îl plaseze sub supravegherea unui consilier de probațiune sau poate dispune măsuri de protecție ori măsuri de protecție cu caracter medical, poate dispune supravegherea sa de către un consilier de probațiune, măsuri de protecție instituționalizată sau măsuri de protecție cu caracter medical. O instanță poate renunța la impunerea măsurilor dacă experiența în sine de a compărea în fața instanței a reprezentat pentru copil o lecție suficientă pentru a-l descuraja să mai săvârșească orice faptă ilegală în viitor.

Cu excepția cazului în care instanța pentru minori hotărăște altfel, audierile în cauzele în care sunt implicați copii cu vârste sub 15 ani se desfășoară în camera de consiliu. În cadrul procedurilor, se pune accentul pe protecția vieții private a copilului. Rezultatele procedurilor pot fi publicate în mass-media după ce hotărârea a devenit definitivă, fără menționarea numelor copiilor sau ale celorlalți participanți.

(b) Copiii cu vârste peste 15 ani în calitate de autori ai infracțiunilor

Procedurile în cauzele în care sunt implicați minori sunt, de asemenea, reglementate de Legea privind justiția pentru minori. Un minor înseamnă o persoană care, la momentul săvârșirii unei infracțiuni [denumită „contravenție” (*provinění*) în cazul minorilor] a împlinit vârsta de 15 ani, dar nu a împlinit încă vârsta de 18 ani. Minorii răspund penal numai dacă gradul lor de maturitate intelectuală și morală la momentul săvârșirii faptei le permit să conștientizeze ilegalitatea faptelor lor și să controleze respectivele fapte.

Minorii trebuie să aibă un avocat din momentul în care sunt luate măsuri în temeiul Legii privind justiția pentru minori sau sunt efectuate acte procesuale în temeiul Codului de procedură penală (inclusiv acte urgente sau irepetabile) împotriva lor, cu excepția cazului în care punerea în aplicare a unor astfel de măsuri nu poate fi amânată, iar avocatul lor și trebuie informat în acest sens.

Cauzele în care sunt implicați minori sunt judecate de instanțele pentru minori (judecători specializați în cadrul instanțelor de drept comun). În temeiul Legii privind justiția pentru minori, o instanță pentru minori poate dispune față de minori măsuri precum:

- măsuri educative (supravegherea de către un consilier de probațiune, program de probațiune, obligații educative, restricții educative și mustrare cu avertisment);
- măsuri de protecție (măsuri de protecție cu caracter medical, detenție preventivă în condiții de siguranță, confiscarea unor bunuri, punerea sub sechestru a unei părți din bunurile imobile și măsuri de protecție instituționalizată);
- măsuri penale [muncă în folosul comunității, măsuri pecuniare, măsuri financiare cu suspendarea condiționată a executării, confiscarea bunurilor, interzicerea anumitor activități, interzicerea deținerii și creșterii de animale, expulzare, arest la domiciliu, interzicerea accesului la evenimente sportive, culturale și alte evenimente sociale, pedeapsă privativă de libertate cu suspendare condiționată pentru o perioadă de probațiune (condamnare cu suspendare), pedeapsă privativă de libertate cu suspendare condiționată pentru o perioadă de probațiune sub supraveghere, pedeapsă privativă de libertate cu executare].

Măsurile trebuie să țină seama de personalitatea minorului, de vârsta și gradul său de maturitate intelectuală și morală, de starea sa de sănătate, precum și de situația sa personală, familială și socială și trebuie să fie proporționale cu natura și gravitatea faptei săvârșite.

În cazul minorilor, procedurile trebuie să se desfășoare astfel încât să nu aibă efecte negative asupra psihicului lor și – având în vedere vârsta lor – să nu le pună în pericol dezvoltarea emoțională și socială. Autoritățile implicate în temeiul Legii privind justiția pentru minori cooperează cu autoritatea competentă pentru protecția socială și juridică a copiilor și cu Serviciul de probațiune și mediere. Autoritățile implicate în temeiul Legii privind justiția pentru minori sunt obligate să îi consilieze întotdeauna pe minori cu privire la drepturile lor într-un mod adecvat vârstei și să le ofere orice posibilitate de a-și exercita respectivele drepturi.

Reprezentantul legal sau tutorele minorului are dreptul să-l reprezinte, în special să alegă un avocat pentru acesta, să formuleze propuneri în numele său, să depună cereri și să ia măsuri de remediere în numele său; reprezentantul legal are, de asemenea, dreptul de a participa la acele acte procesuale la care poate, conform legii, participa minorul. Pentru beneficiul minorului, reprezentantul legal sau tutorele poate exercita aceste drepturi chiar și împotriva voinței minorului. Reprezentantul legal sau tutorele minorului are, de asemenea, dreptul de a adresa întrebări persoanelor audiate, de a consulta dosarele, cu excepția procesului-verbal al deliberării și a datelor cu caracter personal ale martorilor secreți, de a scoate extrase și note din acestea și de a face copii ale dosarelor sau ale unor părți din acestea pe cheltuiala sa.

În cadrul procedurii, se pune accentul pe protecția datelor cu caracter personal ale minorilor; în special, este interzisă publicarea, fără un motiv legal, de informații care pot conduce la dezvăluirea identității minorului. Toate autoritățile implicate, și anume autoritățile polițienești, procurorii, judecătorii, funcționarii din cadrul Serviciului de probațiune și mediere, precum și asistenții sociali, trebuie să fi beneficiat de o pregătire specială privind relaționarea cu tinerii. În principiu, procedura se desfășoară în camera de consiliu.

(c) Copiii în calitate de părți vătămate (victime ale infracțiunilor)

Legislația face distincție între părțile vătămate și victimele infracțiunilor. Codul de procedură penală definește părțile vătămate unei ca fiind persoane care au suferit vătămări corporale, materiale sau morale ca urmare a unei infracțiuni sau în detrimentul cărora autorul infracțiunii a avut de câștigat în urma săvârșirii infracțiunii. Părțile vătămate beneficiază de o serie de drepturi, inclusiv de dreptul de a prezenta probe suplimentare, de a consulta dosarele, de a participa la dezbateri și de a prezenta observații cu privire la cauză înainte de încheierea procedurii. Părți vătămate pot fi atât persoanele fizice, cât și persoanele juridice.

Începând din 2013, în Republica Cehă se aplică o legislație specială (Legea nr. 45/2013 privind victimele infracțiunilor) în ceea ce privește drepturile victimelor infracțiunilor care, pe lângă drepturile părții vătămate, subliniază abordarea deosebit de atentă în ceea ce privește victimele activităților infracționale și le acordă acestora o serie de drepturi pentru a contribui la atenuarea impactului infracțiunilor asupra vieții victimelor. În acest caz, victimele sunt considerate persoane fizice care au suferit (sau ar fi suferit) vătămări corporale, materiale sau morale ca urmare a unei infracțiuni sau în detrimentul cărora autorul infracțiunii a avut de câștigat (sau ar fi avut de câștigat) în urma săvârșirii infracțiunii. Printre drepturile speciale ale victimelor se numără, în special, dreptul la asistență specială, dreptul la informare, dreptul la protecție împotriva unor pericole iminente, dreptul la protecția vieții private, dreptul la protecție împotriva unor prejudicii secundare și dreptul la asistență financiară. Victimele au, de asemenea, dreptul de a fi însoțite de o persoană de încredere pe parcursul desfășurării procedurilor penale. Persoanele de încredere sunt persoane pe care victimele le aleg ele însele cu scopul de a le oferi sprijin psihologic.

În temeiul acestei reglementări speciale, persoanele cu vârste sub 18 ani sunt considerate victime deosebit de vulnerabile și, prin urmare, li se acordă o serie de drepturi pe lângă statutul de parte vătămată în cadrul procedurilor penale și pe lângă drepturile acordate victimelor. Printre drepturile acordate victimelor deosebit de vulnerabile se numără asistența gratuită. În principiu, trebuie admise solicitările acestora de a evita contactul cu autorul infracțiunii și de fi intervievate în cadrul procedurilor preliminare de către o persoană de același sex sau de sex opus. Intervievarea victimelor deosebit de vulnerabile în cadrul procedurilor preliminare se efectuează de către persoane instruite în acest scop și în incinte concepute sau adaptate în acest scop; în cazul în care victima este un copil, intervievarea în cadrul procedurii preliminare se efectuează întotdeauna de către o persoană instruită în acest scop, cu excepția cazului în care acțiunea este urgentă și nu poate fi găsită o persoană instruită (pentru intervievarea copiilor, a se vedea mai jos).

(d) Copiii în calitate de martori ai infracțiunilor

Legislația prevede excepții în ceea ce privește interviuarea persoanelor cu vârste sub 18 ani care au fost martori ai unor infracțiuni. Copiii intervievați trebuie să fie informați cu privire la dreptul lor de a refuza să depună mărturie și cu privire la obligația lor de a spune adevărul și de a nu tăinui nimic. În același timp, copiii trebuie să fie informați cu privire la consecințele depunerii de mărturii false. Întrucât nu răspund penal, copiii cu vârste sub 15 ani nu sunt informați cu privire la consecințele depunerii de mărturii false. Aceste informații trebuie furnizate într-un mod adecvat vârstei, precum și gradului de maturitate intelectuală și morală al copilului; în mod evident, interviurile trebuie să se desfășoare ținând seama de vârsta și de nivelul intelectual al copilului.

În cazul în care copiii sunt intervievați cu privire la situații a căror amintire le-ar putea influența în mod negativ dezvoltarea psihică și morală din cauza vârstei lor, interviul trebuie să se desfășoare cu o atenție deosebită și să se trateze conținutul acestuia astfel încât să se evite necesitate repetării interviului în cadrul unor proceduri ulterioare.

Poate fi invitată să participe la interviu autoritatea pentru protecția socială și juridică a copiilor sau orice altă persoană cu experiență în educația tinerilor și care poate contribui la desfășurarea cu atenție a interviului. De asemenea, părinții pot fi invitați să participe în cazul în care prezența lor poate contribui la desfășurarea cu atenție a interviului.

De regulă, copiii sunt intervievați în săli speciale de interviu, care ar trebui să creeze o atmosferă prietenoasă și familiară, facilitând astfel stabilirea contactului cu copilul. Interviurile sunt efectuate de agenți de poliție special instruiți. Copiilor cu vârste sub 18 ani li se pot adresa întrebări doar prin intermediul unei autorități polițienești, astfel încât aceștia să fie protejați de întrebările inadecvate adresate de persoane care nu au o pregătire specială în acest scop.

În cadrul procedurilor ulterioare, copiii pot fi intervievați din nou numai dacă este necesar. În temeiul unei hotărâri judecătorești, în cadrul procedurilor judiciare este posibilă prezentarea de probe prin citirea proceselor-verbale sau prin redarea unor înregistrări video sau audio ale interviului prin intermediul echipamentelor de videoconferință.

În ceea ce privește persoanele cu vârste sub 18, legislația pune, de asemenea, accent pe protecția datelor cu caracter personal și a vieții private. Codul de procedură penală prevede că, în legătură cu o infracțiune, se interzice oricărei persoane să publice, prin orice mijloc, informații care să permită identificarea unei părți vătămate (victime) care are vârsta sub 18 ani. Totodată, se interzice publicarea de imagini, de înregistrări video sau audio sau a altor informații cu privire la desfășurarea procesului sau a unei audieri publice care să permită identificarea părții vătămate (victimei). Hotărârile definitive publicate în mass-media nu trebuie să menționeze numele, prenumele și adresa de reședință ale părții vătămate. Ținând seama de partea vătămată, precum și de natura și caracterul infracțiunii săvârșite, președintele completului de judecată poate decide impunerea unor restricții suplimentare în ceea ce privește publicarea unei hotărâri definitive de condamnare, pentru a asigura o protecție adecvată a intereselor părții vătămate. Încălcarea acestor obligații este supusă sancțiunilor penale.

4. Adopția

Adopția poate fi descrisă ca acceptarea copilului altcuiva ca pe propriul copil, ceea ce o diferențiază de alte concepte juridice care stabilesc filiația. Adopția poate avea loc numai în urma unei hotărâri judecătorești.

Condițiile pentru adoptarea unui copil prevăzute de Codul civil (Legea nr. 89/2012) sunt următoarele:

- adopția este exclusă între persoane înrudite prin consangvinitate pe linie directă și între frați sau surori (cu excepția mamelor-purtătoare);
- trebuie să existe o diferență de vârstă adecvată (în mod normal de cel puțin 16 ani) între adoptator și copilul adoptat;
- este necesar consimțământul copilului (dacă acesta are vârsta peste 12 ani) sau consimțământul tutorelui în cazul copiilor mai mici;
- normele de adopție permit adoptarea minorilor care nu au dobândit capacitate juridică deplină;
- consimțământul părinților a fost acordat personal în instanță. Consimțământul pentru adopție poate fi retras în termen de cel mult trei luni de la data la care a fost acordat (retragerea ulterioară este posibilă în anumite cazuri). Consimțământul părinților nu este necesar în cazul în care nu se cunoaște reședința

acestora, în cazul în care sunt îndeplinite condițiile pentru limitarea capacității lor juridice și, de asemenea, în cazul în care aceștia nu demonstrează niciun interes pentru copil sau în cazul în care o instanță a hotărât decăderea lor din drepturile și obligațiile părintești (care includ dreptul de a consimți la adopția copilului său);

- încredințarea copilului înainte de adopție. Se consideră relevantă doar încredințarea copilului stabilită în temeiul unei hotărâri judecătorești, caz în care instanța poate dispune încredințarea numai după trei luni de la data la care părintele și-a dat consimțământul pentru adopție. Instanța va hotărî cu privire la încredințarea copilului adoptatorului înainte de adopție numai după efectuarea unei examinări a potrivirii reciproce dintre copil și adoptator;
- hotărârea judecătorească privind adopția. În plus față de cele menționate mai sus, instanța trebuie să examineze dacă relația dintre adoptator și copilul adoptat corespunde relației dintre un părinte și un copil sau, cel puțin, dacă există o bază pentru o astfel de relație. Adopția copilului trebuie să fie în concordanță cu drepturile acestuia.

Consecințele adopției sunt următoarele:

- relațiile existente anterior între copil și familia sa biologică dispar complet, în timp ce între persoana adoptată, adoptator și rudele acestuia apar noi relații de statut. În conformitate cu hotărârea instanței de adopție, adoptatorul este înscris în evidențe ca părinte al copilului;
- adoptatul dobândește statutul de copil al adoptatorului sau al adoptatorilor săi; adoptatul și adoptatorul (adoptatorii) au aceleași drepturi și obligații ca cele care decurg din relația naturală părinte-copil;
- în cazul schimbării numelui de familie, există posibilitatea ca adoptatul să aibă un nume de familie compus.

Ultima actualizare: 26/07/2024

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.